

NOBELVÄNNEN

Nr 2

Medlemstidning för Nobelmuseets Vänner

2022

**Äntligen är den nya
Björkbornsbron på plats!**

Läs mer på sidorna 9-15

Innehåll:

Nobelmuseets Vänners Styrelsen 2022	3
Ordföranden har ordet	4
Inbjudan till medlemsfest	7
Keeping people and society safe	8
Brolyftet.....	11
Invigning av Nya Björkbornsbron.....	15
Landshövding Maria Larssons invigningstal	17
Valborgsfirandet 2022	19
Vårtal	24
Ungdomens vårtal	27
Christoffer Nobel på besök	28
Händer i höst.....	29
Nobelvännerna sänkte en ny pianopall till Mötesplatsen	31
Invigning av Tuggenområdet.....	32
Rapport från verksamheten, Alfred Nobels Björkborn	35
Medlemsinformation, öppettider mm.	37

Tidningen Nobelmuseets Vänner ges ut av Föreningen Nobelmuseets Vänner.
Redaktör – Jaana-Kaisa Björk.

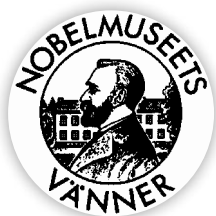
Omslagsbild – Nya Björkbornsbron, som invigdes på valborg 2022. Foto Jaana-Kaisa Björk

KARLSKOGA
FOLKHÖGSKOLA

Utbildning · Catering · Restaurang · Konferens · Vandrarhem

Kontakt: 0586-646 09 | karlskogafolkhogskola.se

Nobelmuseets Vänner

Styrelse 2022

<i>Ordförande</i>	Ulrika Lundgren	ulrika.lundgren@karlskoga.se
<i>Vice ordförande</i>	Annelie Rådesjö	alfrednobel146@gmail.com
<i>Sekreterare</i>	Susanne Morfeldt-Hafstrand	smorfeldthafstrand@gmail.com
<i>Kassör</i>	Sif Eklund	sif.eklund@gmail.com
<i>Ansvarig Medlemsregistret</i>	Anita Öjendal	anita@ojendal.se
<i>Redaktör Nobelvännen</i>	Jaana-Kaisa Björk	jaanakaisa.bjork@outlook.com
<i>Ledamot</i>	Boris Holm	boris.holm@bahnhof.se
<i>Suppleant</i>	Boo Thuvander	boo.thuvander@telia.com
<i>Suppleant</i>	Christel Nilsson	aoch.nilsson@telia.com
<i>Suppleant</i>	Bengt Runholm	bengt.runholm@sparabransle.se
<i>Suppleant Redaktör hemsidan</i>	Olof Frisk	olof.frisk@gmail.com
<i>Revisor</i>	Birgitta Öster	
<i>Revisor</i>	Per Aspeli	per.aspeli@hotmail.com
<i>Revisors-suppleant</i>	Ulf Sjöstrand	ulf.sjostrand@hotmail.com
<i>Adjungerad</i>	Anneli Lyckeborn	anneli.lyckeborn@nobelkarlskoga.se
<i>Valberedning</i>	Boris Holm	boris.holm@bahnhof.se
<i>Valberedning</i>	Lena Sjöstrand	sjostrand_lena@hotmail.com
<i>Valberedning</i>	Dan-Åke Widenberg	danake.widenberg@gmail.com

*Ulrika Lundgren
Foto Lena Edlund*

Ordföranden har ordet

Välkomna till tidningen Nobelvännens andra nummer och till en höst i Alfred Nobels anda.

Vilken fantastisk rivstart Karlskoga haft efter sommaren. Lördagen den 20 augusti genomfördes Kanonloppet med racing på allra högsta nivå! Olika tävlingar som STCC och Porsche Carrera Cup Scandinavia med bland annat Prins Carl Philip Bernadotte och Ingemar Stenmark som chaufförer. På initiativ av Ungdomsfullmäktige skapades Karlskogas första Prideparad med närmare 1000 personer som tågade för rätten att få vara som man är och älska den man vill. I grunden det som mänskliga rättigheter, handlar om. Paraden gick från Kupolen till Ekmans dalen. Vilken feststämning som rådde.

Det allra största denna dag, för oss Nobelvänner, var dock invigningen av Tuggenområdet med Alfred Nobels skjutbana, Bofors körbana o trätugg. Tuggenområdet ligger mellan Björkbornskanalen och Norrleden. Bofors

Luftvärnsförening med Göran Sundmar, Mats Karlsson och Hans Ekstav i spetsen, stod som värdar för invigningen. I tidigare intervjuer har de konstaterat att, vore det inte för Alfred Nobels köp av Björkborn så är det inte ens säkert att Karlskoga som stad funnits på kartan. Hade Alfred Nobel inte lockats hit så hade Karlskoga förmodligen endast förblivit en kyrkby. Orsakerna var att i mitten på 1880-talet projekterade och byggde Bofors en skjutbana i området som började användas 1886. Skjutbanan kom att bli en avgörande faktor för Alfred Nobel, då han utan myndigheters inflytande, skulle kunna provskjuta kanoner, krut och lufttorpeder. Det avgjorde beslutet att köpa AB Bofors – Gullspång som även gjorde att Nobelpriserna blev en svensk angelägenhet. 1922 anlades en cirkulär körbana för kanoner. Deras hållfasthet för snabba transporter, efter lastbilar och traktorer, skulle testas. Testbanan drevs med elektriska motorer från första

början fram till 1970-talet. I området anlades också 1940, en trätugg där man flisade stora mängder ved. Flisen samlades i höga flisfickor för att transporteras på järnvägsvagnar till Bofors och Björkborn för bränsle till uppvärmning av ugnar under andra världskriget.

Tuggenområdet började röjas upp för 7 års sedan, av Bofors luftvärnsförening. Detta för att allmänheten skulle kunna beskåda denna industrihistoria, som i praktiken kan påstås vara Karlskogas vagg. Utan Tuggenområdet och skjutbanan hade kanske ett helt annat öde väntat för Karlskoga än vad staden kan stå för idag, med både Kanonlopp, Prideparad och invigning av Tuggenområdet, samma dag. Landshövding Maria Larsson fanns på plats för att högtidligen sköta invigningen på sitt sedvanliga professionella och respektfulla sätt.

En mycket trevlig invigning. Tack Bofors Luftvärnsförening! Vi hyllar era insatser!

Nobelvännerna fortsätter oförtrutet att medverka till Nobelmuseet i Karl-

skogas fortsatta drift och utveckling och ökade kunskaper om Alfred Nobel och Björkborns herrgård. Vi behöver så väl, alla medlemmars stöd. Försök gärna att få fler medlemmar att stödja vårt viktiga kulturarv som vi har i Nobelmuseet i Karlskoga. Det enda Nobelmuseet i Sverige.

Tisdagen den 10 december sker kransnedläggning vid Herrgården med efterföljande lunch i Stallet. Då delas även Nobelvännernas hedersutmärkelse ut. Vänföreningen ordnar traditionsenligt en medlemsfest i samband med Alfred Nobels födelsedag 21 oktober 1833. Vi ses fredagen den 21 oktober, kl. 18.30 i Stallet vid Alfred Nobels Björkborn.

Nu hälsar vi er välkomna till en härlig höst med Nobelvännerna.

Tack alla medlemmar och annonsörer som bidrar till stödet för Nobelmuseet i Karlskoga.

*Ulrika Lundgren,
ordförande, Nobelmuseets vänner*

Vi stöder Nobelmuseet:
Vikers AB

KARLSKOGA
MAXI
ICA STORMARKNAD

Helmia
bygger på förtroende

KARLSKOGA • 0586-771199

Svensk Fastighetsförmedling
Karlskoga
Bergsmansgatan 4

T +46 586 552 00
svenskfast.se/karlskoga

**Hjärtligt Välkomna på
Medlemsfest för Nobelvännerna
för att fira Alfred Nobels födelsedag
Fredagen den 21 oktober 2022 kl. 18.30
på Nobelmuseet i Karlskoga**

Vi börjar kvällen på Björkborns herrgård med
hemlig gäst och går därefter över till
Mötesplats Alfred Nobel och fortsätter festen.

För kvällens underhållning står traditionsenligt BasBjörk

Välkomstdrink med tillugg, middag med två rätter,
vatten som dryck och musik för 350 kr per person.
Vin till maten kostar 125 kr/person.

Du anmäler Dig till Sif Eklund helst via mejl
sif.eklund@gmail.com eller telefon 079-073 17 47
och betalar samtidigt in 350 kr för mat/person
eller 475 kr för mat och vin/person
på vårt bankgiro **SEB 5967-5074 senast 7/10.**

OBSERVERA: Skriv ditt namn/namnen på ditt sällskap
som kommer, när ni betalar och om du vill ha vin.
Då kan vi beställa rätt antal mat och dryck.

Vi har plats för 50 personer.
Först till kvarn...

Klädsel kavaj

Hjärtligt Välkomna!
Styrelsen för Nobelmuseets Vänner

Keeping people and society safe

Görgen Johansson, chef för Saabs affärsområde Dynamics och vd för Saab Dynamics AB håller föreläsning vid årsmötet för Nobelmuseets vänner i mars. Foto Jaana-Kais Björk

Görgen Johansson, chef för Saabs affärsområde Dynamics och vd för Saab Dynamics AB, kom till Nobelvännernas årsmöte 27 mars 2022 och berättade om företaget och kopplingen till Alfred Nobels Björkborn. Detta genom att Saab Dynamics är en av stiftarna som gör det möjligt för Nobelmuseet i Karlskoga att finnas.

Sedan Saab startades har de strävat efter att hålla människor och samhälle säkra. Det är ett grundläggande mänskligt behov att känna sig trygg och det är en mänsklig rättighet. Görgen Johanssons eget fokus är att alltid sätta kunden först och att hur man lyckas med detta avgör hur företaget kan hjälpa den en-

skilda kunden till bästa beslut. Att satsa på att behålla de goda kunder man har men att även utveckla för nya innovationer och därmed nya kunder.

Saab grundades den 2 april 1937 för att utveckla och tillverka stridsflygplan. Det svenska flygvapnet byggdes upp under kalla kriget och blev ett av världens största. Flygplan som Draken, Viggen och Gripen representerar några av Sveriges största industrisatsningar genom historien och har lett till banbrytande teknikutveckling inom flera områden, inte minst inom IT-sektorn. En stor del av den svenska försvars- och säkerhetsindustrins historia förknippas med dagens Saab.

Saab Dynamics utgör basen i Dynamics, ett av Saabs fyra affärsområden. Affärsområde Dynamics verksamhet utgör ca 22 % av hela Saabkoncernens omsättning. Affärsområdet finns främst i Karlskoga och Linköping, men även på andra platser i landet och utanför Sverige. Görgen Johansson har arbetat 34 år inom Saab och av dessa år funnits 10 år i Karlskoga. Affärsområdet har ca 3000 anställda varav ca 1400 i Karlskoga. Orderstocken har ökat och var vid årsstämman, närmare 22 miljarder, vilket är rekord. Beställande länder är bland annat Sverige, England, Tyskland och Australien. Just nu söker Saab Dynamics en mängd nya medarbetare bl. a ingenjörer och montörer till Karlskoga.

I Saab Dynamics AB portfölj ingår understödsvapen, missilsystem, torpeder samt militära och civila obemannade undervattensfarkoster. Affärsområde Dynamics som helhet erbjuder en marknadsledande produktportfölj med markstridsvapen, missilsystem, torpeder, obemannade undervattensfarkoster, träningssystem och avancerade kamouflagessystem för försvarsmakter. Produktportföljen innehåller även militära och civila nischprodukter såsom obemannade undervattensfarkoster. I Dynamics ingår affärsenheterna Ground Combat, Missile Systems, Underwater Systems, Barracuda, Training and Simulation och Tactical Support Solutions.

Görgen Johansson berättar att Saab är en innovativ leverantör av stridsystem i världsklass, såsom Gripen, men

bedriver även forskning, utveckling och produktion av andra flygplanssystem. Det inkluderar framtida bemannade och obemannade system samt vidareutveckling av befintliga produkter. Samarbeten med andra världsledande enheter är en framgångsfaktor. Försvars- och säkerhetsföretaget Saab har också militära och civila ledningssystem där erbjudandet sträcker sig från brandövertäckning till kompletta stridsystem inklusive integrerade sensorer och effektorer, samt civil trafikledning inom alla områden.

Sensorlösningar som stöder säkerhet och trygghet genom att tillhandahålla övervakning, beslutsstöd och hotdetektering, lokalisering och skydd. Saab är ledande inom mikrovågs- och antenn-teknik och lösningarna sträcker sig från luftburen tidig varning och kontroll till ytradar och elektronisk krigföring. Att försvara undervattensmiljön är en komplex utmaning där Saab utvecklar sofistikerade undervattensvapensystem, sensorsystem och undervattensutrustning för att hjälpa till att förbättra försvarsförmågan.

Årsmötet tackade för en väldigt intressant föredragning och önskade all framgång i det fortsatta arbetet.

*Ulrika Lundgren,
ordförande Nobelmuseets vänner*

HITTA DITT FAVORITHOTELL PÅ EKMANHOTELS.SE

HOS OSS FÅR DU EN HEMTREVVLIG HOTELLUPPLEVELSE!

Möten, upplevelser & en god natts sömn
Scanna QR koden för mer info om våra hotell

Brolyftet

I april 2022 lyftes äntligen nya Björkbornsbron på plats! I två etapper gjordes lyftet med en gigantisk lyftkran. Allt gick enligt planen sade projektledaren Malin Lööw, som var mycket nöjd efter att bron stod på plats två veckor innan invigningen i valborg! Ett fascinerade arbete som många följde på avstånd vid

arbetsplatsen. Här följer en bildkavalkad av lyftet av nya Björkbornsbron.

Tack till alla fotografer, Mikael Björk, Boris Holm, Kent Klintestrand, Lars Svan som skickade in bilder på lyftet utöver undertecknad!

*Jaana-Kaisa Björk
Nobelvännen*

Lyft av själva bron.

Mycket spännande moment! Om allt stämmer nu – så kommer resten att fungera!

Ovan: Bron och brobågen iordningställdes innan lyftet på parkeringen intill Nobelmuseet. Här är brobågen i färd mot lyftkranen vid Timsälven.

Till vänster: Lyft av brobågen. Bågen vajar i luften – kommer allt att hålla, tänkte många!

Sanningens ögonblick just innan bågen monteras i fundamentet.

När bågen väl var på plats behövde man göra vissa finjusteringar.

*Det var många
åskådare som
följde det
spännande
arbetet med
brolyftet med
broförankring*

*Färdig!
– Ack så vackert!*

Så fint det har blivit! Björkborn med Björkbornsbron – en helhet som det skall vara!

storemore
Förrådscenter

*Hyr förråd av oss -
tryggt och prisvärt*

Karlskoga, Örebro,
Kumla och Kristinehamn

Priser hittar du på storemore.se

BOFORS HOTEL

Karlskogaregionens internationella mötesplats

www.boforshotel.se

VÄLKOMNA!

Invigning av Nya Björkbornsbron

Representanter från de instanser som var involverade i brobygget.

Fr.v: Ulrika Lundgren, Nobelmuseets vänner, Anders Finnäs marknadschef och brokonstruktör på Lecor, Maria Larsson landshövding Länsstyrelsen, Marie Lööv, projektledare Karlskoga kommun, Alfred Nobel alias Per Jacobsson, Tony Ring kommunstyrelsens ordförande Karlskoga kommun och Anneli Lyckeborn Nobelmuseet i Karlskoga.

Äntligen – Äntligen stod den där, den vackra och fina nya bron – Björkbornsbron – klar över Timsälven. Det tog åtta år efter att den gamla bron revs tills den nya bron stod klar. Men den som väntar på något gott väntar aldrig för länge!

På valborgsmässoafton 2022 invigdes nya bron. Invigningstalare var landshövding Maria Larsson tillika ordförande i Stiftelsen Alfred Nobels Björkbom. Hon har kämpat hårt, tillsammans med Nobelmuseets vänner, att bron skulle åter gå över Timsälven. Hon tackade i invigningstalet Karlskoga kommun, KTH:s arkitektstudenter

och konstruktörerna för att bron nu stod klar. Hon tyckte att Karlskoga, de senaste åren, inte har varit riktigt helt utan en fungerande bro över till Alfred Nobels Björkbom. Men nu är det lätt att åter ta sig till karlskogingarnas andra vardagsrum, parken vid Björkborns herrgård, som hon uttryckte det. Hon tyckte att det var den vackraste bron hon sett i hela sitt liv! Inte svårt att instämma med henne.

Bron är både cykel- och gångbro som på ena sidan har parken på Nobelmuseet och på andra sidan Fjärilslunden och på så vis sammanlänkar dessa två

Karlskogingar slöt upp mangrant på båda sidor av bron och nästan "tävlade" om vem som skulle komma först över bron.

som kompletterar så bra varandra. Bron har saknats också av många som dagligen cyklar till arbetet på Björkborns industriområde. Det är många värdefulla minuter som sparas när man slipper cykla runt tidiga mornar och sena kvällar och nätter!

Det var mycket folk på båda sidorna av bron vid invigningen, som började 16.30 på valborgsmässoafton. Landshövdingen Maria Larsson kom över bron från Sågholmshället med sitt följe Tony Ring kommunstyrelsens ordförande, Ulrika Lundgren Nobelmuseets vänner, Malin Lööf projektledare, Anders Finnås marknadschef och brokonstruktör på Lecor och sist men inte minst Anneli Lyckeborn och Alfred Nobel alias Per Jacobsson från Nobelmuseet i Karlskoga.

Efter bandklippning av Maria Larsson hölls tal av Tony Ring varefter avfyrades salut, Dubbel svensk lösen från kanonen vid älven av Alf Prytz och Kent Connedal från Saab Bofors Test Center. Därefter talade Malin Lööf och Anders

Finnås om processen kring bron och brobygget. Sedan fick karlskogabor ta sig över bron. Det var strid ström som pågick länge och lovord hördes i sorlet från människohavet.

*Text och foto:
Jaana-Kaisa Björk, Nobelvännen*

Det var trängsel på bron ett bra tag. Vy som man inte har beskådat på åtta (8) år! Tänk att få berätta till barnbarn att jag var bland de första som gick över nya Björkbornsbron!

Landshövding Maria Larssons invigningstal

Ärade karlskogingar, björkbornsbesökare och hitresta. Mina damer och herrar,

Karlskoga har inte känts helt de senaste åren. Alfred Nobel har bekymrat tittat ner från sin molntapp och sett hur avståndet mellan Karlskogabor och hans Björkborns herrgård växt. Bron har varit avstängd och sedan borta! Protestlistor skrevs under. Men från och med i dag så ler Alfred igen, karlskogingarna också. Och vi som företräder Alfred Nobels Björkborn och Nobelmuseets vänner är förtjusta. Och tacksamma! Karlskoga kommun med hjälp av arkitektstuderter på KTH i Stockholm som ordnat en ny, vacker skapelse. Tack Nobelmuseets vänner för att ni skjutit på, tack Karlskoga kommun, tack projektledare, tack arkitektstuderter och konstruktörer. Karlskoga känns helt igen. Och vilken sagolikt vacker bro det blev!

Redan 2015 när jag kom till länet introducerades jag i problemet att broar var avstängda. Ägandeförhållandena var oklara. Med dåvarande KSOs godkännande kallade jag samman alla berörda till ett möte på residenset och vi klarade ut ägandeförhållanden och möjliga framtidsplaner. Sedan har Karlskoga kommun både iklätt sig utökat ägande och tagit ansvar för framtagande av ny bro.

På köpet har vi fått gång- och cykelväg genom Sågholmen till gagn för alla. Bra för alla naturvänner som vill vara i

Fjärils- och humleträdgården som nu är fint sammanvävd med herrgårdsparken – helt i Alfreds Nobel anda.

Bra för alla besökande till Alfred Nobels Björkborn eller den fina herrgårdsparken som nu återigen kan fungera som karlskogingarnas andra vardagsrum.

Bra för alla de som jobbar i de företag som finns i Björkborns industriområdet. Nu är det cykelväg till jobben igen. Bron är en vinst för många.

Karlskoga är för all framtid inskriven i de svenska och internationella historieskrivningarna kring vårt lands största vetenskapsman och entreprenör. Här stallade han sina hästar, här byggde han sitt laboratorium, här var hans sista hem i Sverige och här lagfördes det testamente som gav världens forskare det mest åtråvärda pris en författare eller vetenskapsperson kan få.

Och den här bron över Timsälven binder Karlskoga ännu fastare samman med Alfred Nobel och med historien. Se så glad han är idag!

Och därmed, mina damer och herrar, har jag den stora äran att som landshövding i vårt län och som ordförande för Alfred Nobels Björkborn stolt få klippa bandet och förklara den nya Björkborns-bron öppnad! Salut!

”Hemma är där jag jobbar, och jag jobbar överallt”

Alfred Nobel

Att Alfred Nobel var före sin tid är ingen nyhet. Nu för tiden är det självklart att många arbetsplatser behöver ökad flexibilitet. På Nobeli har vi lång erfarenhet av att erbjuda viktiga supportfunktioner för att göra vardagen enklare och effektivare. På så vis kan ni fokusera på er kärnverksamhet.

Dokument

Jobba smartare. Vi är specialister på tjänster inom fysisk och digital dokumenthantering, arkivering och digitalisering.

Löner

Leverans- och kvalitetssäker lönehantering för mellanstora och stora företag. Dedikerade kundteam med bred erfarenhet av centrala och lokala avtal.

Säkerhet

Rätt säkerhetslösning för ditt företag. Vi hjälper er med bland annat passersystem, inbrottslarm, kamerasystem och brandlarm.

www.nobeli.se

Nobeli
BUSINESS SUPPORT

Valborgsfirandet 2022

Karlskogingarna hade gått man ur huse för att fira valborg! Nobelvännerna var väl synliga i sina gula västar och hjälpte till att lotsa folk till rätta och svara på frågor både ute och inne. Här längst till vänster Mikael Björk i sin gula väst.

Efter invigning av nya Björkbornsbron gick man över till det traditionella valborgsfirandet som man inte har haft under två års tid på grund av pandemin. Glädjen var stor för att åter kunna fira vårens ankomst tillsammans.

Arrangemanget är ett samarbete mellan fyra aktörer, Karlskoga Kulturskola, Rädda Barnen, Nobelmuseets vänner och Nobelmuseet i Karlskoga. Från Kulturskolan framträdde barn-, ungdoms- och vuxenkör med härliga vårsånger under ledning av Elin Ahlström, Ninni Langaard och Karl Bäckman-Künkel.

Anneli Lyckeborn, verksamhetschef på Nobelmuseet i Karlskoga, hade i år den äran att hålla årets Vårtal. Anneli

Vissa tycket att det var skönt att beskåda festligheter på avstånd. Här Dan-Åke och Marita Widenberg, före detta ordförande i Nobelmuseets vänner.

Nobelvännerna Anita Öjendal och Jaana-Kaisa Björk hjälpte till inne i Cafét.

tyckte att det var speciellt i år då invigning av bron skedde samma kväll, en stor händelse för museet och dess verksamhet.

Varje år skrivs ett nytt ungdomens vårtal av gymnasieelever i avgångsklassen, som Rädda Barnen väljer ett till valborgsfirandet. I år var ungdomens vårtal skriven av Agnes Heineman. Hon kunde tyvärr inte vara med och läsa upp sitt tal. Linnea Wahlström, som arbetar ofta på museet och var kvällens programpresentatör, läste upp Ungdomens vårtal.

Före och efter valborgsprogrammet var det full fart på Café Alfred Nobel. Där serverades kaffe, kakor, pajer och bullar samt varm korv i möteslokalen bredvid. Köerna ringlade långa hela kvällen för båda ställen.

Kvällen avslutades med majbrasa, som för många glädje kunde tändas på ängen bredvid och sköttes aktningsfullt som alltid av museets tekniker Kent Klintestrand.

*Text och foto:
Jaana-Kaisa Björk, Nobel vännen*

När det var dags att gå hem fick man äntligen nyttja den nya bron! Lite speciellt och ovant kändes det i början.

När mörkret hade lagt sig så blev det trolskt vid bron. Detta är ett lyft för Karlskoga, ett nytt landmärke och en ny turistattraktion!

SAAB

Elcoline AB förvärvar verksamheten i Maintpartner AB

Elcoline i Karlskoga och Degerfors erbjuder tjänster inom Industriell drift och underhåll med helhetslösningar för El och Automation, Mekanik och Bearbetning.

Vi tillhandahåller även tjänster inom Transport, Modellsnickeri/Industrisömnad samt Industribrand-försvar där vi bl.a. erbjuder utbildningar i HLR och Heta Arbeten.

Intresserad av våra tjänster? Ring 010-480 70 00 eller besök vår hemsida elcoline.se för kontaktpersoner

Med förvärvet kommer Elcoline att växa till en omsättning på 65 miljoner euro och 600 anställda och bli ett av branschens ledande företag på den nordiska marknaden.

Vårtal

Kära besökare till valborgsmässofirandet här på Björkborn, varmt välkomna.

Äntligen säger jag: Kan vi träffas och fira valborg här på Björkborn igen som jag har längtat att träffa er, efter dessa år med pandemin. Nu ska vi trivas och umgås lyssna på tal och fin musik, kanske fika lite också i vårt café.

Äntligen säger jag: Har vår fina Björkbornsbro blivit färdig och invigts med pompa och ståt. En stor tillgång för oss alla på den här sidan Timsälven.

Äntligen säger jag: Kommer våren och ljuset igen, trots en del mörka moln på himlen där krig och mänsklig öden är vardag.

Äntligen säger jag: Kan vi ta emot utländska gäster igen och andra stora besök.

Att fira valborg är en fin tradition för mig, när jag var barn och ung firade vi alltid vid Bofors ungdomsgård. Där var det konstantverksutställning, café och brasa. Där samlades vi alla som bodde på rätt sida kolbroa. Men även andra från hela kommunen. Vi barn och ungdomar följde med våra föräldrar och lät det bli en tradition. På senare tid i min vuxna ålder har jag naturligtvis firat många aftnar här på Björkborn tillsammans med föreningen Nobel-

Vårtalare Anneli Lyckeborn, verksamhetschef på Nobelmuseet i Karlskoga i sin nya fina Karlskoga folkdräkt, som Nobelmuseets vänner har gett bidrag till. Foto Jaana-Kais Björk

museets vänner som man naturligtvis ska vara medlem i. När jag nu står här som verksamhetschef för vårt fina Nobelmuseum, är jag stolt som en tupp över att vi har detta fina museum i just Karlskoga.

Jag har världens roligaste jobb, varierande men också med ett stort ansvar, att förvalta denna historia om Alfred Nobel och Ragnar Sohlman. Som vissa dagar berättar sin historia just här inne i Björkborns Herrgård.

Nu kommer också huset att få en anslutning med ny fasad och färg på fönstren som målades för något år sedan.

Varje dag möter jag olika människor från hela världen. Många kan väldigt

mycket om Alfred Nobel och hans liv, jag lär mig nya saker hela tiden. Mina goda medarbetare här på Björkborn gör att jobbet flyter på och de är alltid redo att möta våra gäster med ett glatt och trevligt humör.

Med små medel försöker vi utöka attraktiviteten för Björkborn med att underhålla och hitta på nya saker som lockar människor hit. Att se Alfreds original laboratorium är en upplevelse för alla. Här finns kemikalier som är bevarade från hans tid. I fiffiga huset kan barn uppleva experiment och tekniska saker under enkla former.

Ja vad vore mitt liv utan Alfred, Ragnar, Berta och en massa andra underbara människor från den svunna tiden. Och ibland kan man även träffa på dem i en skepnad av spöke. Alltid snälla och förstående, och alltid lika angelägna att berätta något för oss.

Vissa dagar träffar jag besökare som en gång bott eller arbetat här på Björkborn, de har en fantastisk historia att berätta, även vår käre Bert har berättelser från förr som är så intressanta att lyssna till. Man kan sitta en hel dag och

bara lyssna och titta på gamla foton.

Nu när våren är i antågande, och världen har öppnat upp sig igen, vill vi träffa människor, resa, vara kulturella och mycket mer. I vår fina stad, som jag valt att leva och bo i, finns mycket att göra i form av föreningsliv, kultur och fritid. Men man längtar förstås också efter att se världen och träffa människor från andra kulturer. Detta har varit svårt under dessa två år av pandemi i hela världen. Men vi har hållit ut och nu är det dags att lätta på allt.

Imorgon är det 1 maj, vissa ska demonstrera andra ska vila sig och en del ska jobba i trädgården, som sagt en härlig tid har vi framför oss,

Och jag vill att vi utbringar ett fyrfaldigt levande för våren.

Tack för att ni kom och lyssnade!

Caféet har öppet och i morgon har vi guidning av självaste Alfred Nobel.

*Anneli Lyckeborn
Verksamhetschef, Nobelmuseet*

*Auktoriserad
hälsorådgivare*

Bergsmansgatan 2

Tel. 300 66

www.lifebutiken.se

**DEFEATING
THE IMPOSSIBLE
SINCE 1886**

BOFORS TEST CENTER

www.testcenter.se

Ungdomens vårtal

Agnes Heineman

Kära valborgsfirare! Nu är våren äntligen här! Nu är det äntligen dags att ta fram utemöblerna, och se solen skina på oss som aldrig för! Nu är det äntligen dags att sopa bort allt rullgrus från vägarna, och se tussilago växa fram i vartenda dike! Nu är det äntligen dags att känna doften av grillat i varenda trädgård, och se gräsmattorna växa till liv igen!

Våren, är det inte en fantastisk övergång och årstid? Hur både vi människor och natur vaknar till liv på nytt igen. Är det inte fantastiskt hur vi alltid välkomnar ljuset som om vi aldrig upplevt det tidigare? Hur vi svenskar envisas med att direkt sitta ute i solen, så fort termometrarna överstiger tio plusgrader.

Mörkret lämnar äntligen plats för ljuset, och kylan lämnar äntligen plats för värmen. Plötsligt känns dagarna så mycket längre! Vi klarade det! Vi överlevde ytterligare en vinter! Vi kan andas ut nu! Eller, kan vi verkligen det?

Pollen, tänker ni ... Jo, det är väl inte jättekul med rinnande näsor och kliande ögon. Det håller jag med er om! Själv kan jag inte relatera, men jag hoppas att ni också får ta del och njuta av våren i den mån som det går, för det ska jag göra!

Ikväll firar vi valborg och välkomnar maj månad med öppna armar. Ikväll skålar vi för våren och känner den varma brasan värma våra röda nästippar. Men

ikväll firar även jag, med min svartvita mössa på huvudet, att det inte är många veckor kvar tills den 10 juni, tills att jag och mina vänner från springa ut ur skolans alla dörrar, och sjunga glatt om hur vi nu är arbetslösa ... Men framför allt, att vi nu äntligen är fria!

Ni kanske skrattar och känner igen er nu. Ni kanske kommer att tänka på ett gammalt minne som växer fram hos er, ett minne från när ert liv också kretsade kring studenten och drömmen om att få vara fri! ”Men vänta ni bara”, tänker ni tyst för er själva. ”Snart börjar vuxenlivet på riktigt!”

Men till er som fortfarande har några år kvar, så vill jag säga en sak. Njut! Ta vara på tiden! Ta inget förgivet! Ta vara på alla skratt, alla samtal, alla tårar som faller på grund av att läxorna blev för många. Ta vara på tiden som barn och tonåring, för tid är något vi aldrig kan få tillbaka. Så njut för guds skull, precis som vi nu ska njuta av våren!

För nu får vi äntligen kasta in dunjackorna i garderoben, och se jeansjackorna pryda gatorna! Nu får vi äntligen byta ut vinterdäcken, och se klockorna ställa om till sommartid! Nu får vi äntligen höra svalornas sång, och se dem lova vackert väder!

Åh vilken härlig dag,
och skål för Valborg!

Christoffer Nobel på besök

Christoffer Nobel, provningsledare på Munsänkankarnas vinprovning i våras på Mötesplats Alfred Nobel.

Christoffer Nobel besökte Nobelmuseet i Karlskoga i våras som provningsledare och föreläsare i samband med Munsänkankarnas vinprovning. Han är diplomerad sommelier från Gustibus i WSA i Malmö. Han arbetade på Terrific Wines med marknadsföring, producentbesök och försäljning. Sedan 1 augusti arbetar han som exportchef på vingården Domänen Rabiega i Provence, Frankrike.

Christoffer Nobels anfader var Ludvig Nobel, Alfred Nobels bror. Släktskapet gick inte att ta miste på. Likheter med Alfred Nobel var tydliga. Han nekar inte att namnet Nobel uppmärksammas vid hans besök i vinsammanhang. Alfred Nobel var också mycket intresserad av viner. Hans vinsamling var stor och välrenommerad och värt många miljoner kronor i dagens penningvärde. Munsänkankarna i Karlskoga hade för några år sedan en speciell och intressant vinprovning med

vinmärken, som Alfred Nobel hade i sin vinkällare vid hans bortgång. Provningsledare var Christer Nygren, ordförande för Munsänkankarna i Karlskoga och Hans Johansson, tidigare intendent på Nobelmuseet i Karlskoga.

Christoffer Nobel var provningsledare för mötet med temat Kvinnliga vinmakare. Historiskt sett domineras vinmakaryrket av män. Kvinnor har bevisligen mer finstämd smak- och luktsinne enligt honom. Allt fler kvinnor tar plats och utmärker sig inom vinindustrin. Under kvällen presenterade han sex utmärkta viner, som anses vara från bra kvinnliga vinproducenter.

Mycket intressant kväll med god mat och utsökta viner med historiska vingslag med en äkta Nobel som provningsledare!

*Text och foto:
Jaana-Kaisa Björk, Nobelvännen*

*Fullbokat som
vanligt på
vinprovningarna
med Karlskoga
Munskänkar.*

S|E|B

Karlskoga
Telefon 0771-62 10 00

Händer i höst

Fredagen den 21 oktober Medlemsfest på Nobelmuseet.
Läs mera på sidan 7

På Nobelveckan onsdagen den 7 december kommer vi att ha ett kvällsföredrag på Mötesplats Alfred Nobel med temat "Alfred Nobels vinkällare". Föredragshållare är Christer Nygren, ordförande på Munskänkarna i Karlskoga. Tid meddelas senare.

Lördagen den 10 December högtidhåller vi Nobeldagen på Nobelmuseet i Karlskoga kl. 12.00 med kransnedläggning vid Alfred Nobels byst, därefter mingel med glögg, musik och Nobellunch på Mötesplats Alfred Nobel.

Ladda ner vår app!

DRIFTINFORMATION

PÅMINNELSER

BESTÄLLNINGAR

ENERGIANVÄNDNING

MÄTARAVLÄSNING

FELANMÄLAN

FAKTUROR

MED MERA...

karlskogaenergi.se/app

Energi **& Miljö**

På hållbar väg. Tillsammans.

Nobelvännerna sänkte en ny pianopall till Mötesplatsen

Lördagen den 14 maj invigdes ny pianopall i samband med en konsert med Hållén Duo och Håkan Landgren, samarrangemang med Karlskoga konsertförening, Nobelmuseet och Nobelmu-seets vänner. Pianopallen är en gåva från Nobelmuseets vänner till Nobelmuseet! Håkan Landgren anlätades även att anslå en högtidlig trumvirvel då pianisten tog plats på den nya pianopallen vid invigningen!

Det har fattats en bra pianopall till flygeln. Problem med den gamla piano-pallen har uppstått några gånger i sam-band med konserter med flygeln. Man har fått låna pianopall från Kultursko-lan. Vid ett styrelsemöte för Nobelvän-erna i vintras diskuterades problemet

och styrelsen beslutade att bekosta en ny pianopall till museet.

Hållén Duo består av Ann-Sophie Hållén – piano och Jan Hållén basett-horn och klarinett. Håkan Landgren spelade virveltrumma dagen till ära. Jan Hållén och Håkan Landgren härstam-mar båda från Degerfors och alla tre har gått samtidigt på Ingesunds Mu-sikhögskola. Vi hörde musik av Lud-wig van Beethoven, Carl Nielsen, Franz Schubert, Claude Debussy och Henry Pousseur samt Johannes Brahms som framfördes så briljant av denna musi-kertrio!

*Jaana-Kaisa Björk
Nobelvännen*

Vid invigning av nya pianopallen. Från vänster Ann-Sophie Hållén, piano och Jan Hållén, basett-horn och klarinett och Håkan Landgren trummar. Foto Dotter Hållén

Invigning av Tuggenområdet

Välkomsttal hölls av Göran Sundmar från Bofors Luftvärnsförening.

Landshövding Maria Larsson invigningstalade och klippte bandet

Cecilia Beckmann, doktorand på Örebro universitet, berättade om sin doktorsavhandling avseende Bofors utveckling med tillhörande innovationer.

I ett strålande väder med ett stort antal närvarande invigdes Tuggenområdet 20 augusti 2022 av landshövding Maria Larsson. Under flera år har medlemmar i Bofors Luftvärnsförening nedlagt ett mycket omfattande arbete med att iordningställa området med markerade skjutplatser och vandringsleder m.m. Informationsskyltar har satts upp. Därtill har man haft visning med guidning varje tisdag eftermiddag och då bjudit på kaffe. Tuggen fick sitt namn med anledning av att man här flisade ved till bränsle under 2:a världskriget. Tuggenområdet finns mittemot Björkborns industriområde på andra sidan vägen i skogen.

Välkomsttal hölls av Göran Sundmar som också informerade om vad dagen skulle innehålla. Efter att landshövdingen tackat och betonat Luftvärnsföreningens stora insats för upprustning av Tuggenområdet kunde det blågula

bandet klippas av. Därefter sköts salut i form av svensk lösen med 37 m.m. infanterikanon. Alf Prytz och Kent Connerdal från Saab Bofors TestCenter, som skötte kanonen, var klädda i tidsenliga uniformer.

Cecilia Beckmann, Örebro universitet, håller på med en doktorsavhandling avseende Bofors' utveckling med tillhörande innovationer, för vilket Karlskoga är känt. Alfred Nobel köpte Bofors mycket med anledning av att han då fick tillgång till en skjutbana. Cecilia tog i föredraget upp mycket av samarbetet mellan Alfred Nobel och Ragnar Sohlman. Detta var grundläggande för utvecklingen av krut m.m. inom Bofors. Efter Nobels död fick Sohlman ansvaret för utvecklingen inom företaget.

En modell av stridsvagn S visades. Det tillverkades 290 exemplar av denna stridsvagn, som utmärktes av att vara

Kanonerna från vänster: Bofors Vulkanon, tillverkad 1951 (ca 1060 vulkanoner levererades 1885-1951). Bofors 75 mm Luftkanon m/15, tillverkad 1919 (8 exemplar levererades till Marinen 1915-1919). Bofors 10.5 cm Bergshabuits m/53 (proupjäs avsedd för Chile).

tornlös. En 75 mm luftvärnskanon och vulkanon fanns också på plats.

Det bjöds även på viss förtäring i form av korv, hamburgare, kaffe och läsk.

Till försäljning utbjöds ett flertal

olika böcker med Karlskogas, bl.a. Tuggens, och Bofors' historia.

Text och foto

Boris Holm, Nobelmuseets vänner

BAE SYSTEMS

Rapport från verksamheten, Alfred Nobels Björkborn

Vi öppnade för sommaraktiviteter 4 juni, då det gällde guidningar samt caféverksamhet. Fiffiga huset fick vänta några veckor på att öppna, eftersom skolorna inte hade slutat ännu. Likaså Hantverkarna med sin verksamhet ville vänta tills midsommar att öppna upp.

Sommarpersonalen droppade in från och med den 4 juni, varefter de slutat sin skolgång. I år har vi tre syskonpar som jobbar här, det är roligt. Vi har också två ungdomar Elis och Kajsa från Karlskoga kommun på feriejobb tre veckor var. Våra guider, Per och John, bokades in för fullt med guidningar och gestaltande av Alfred Nobel och Ragnar Sohlman. Under sommaren hade också Helena premiär för sin gestalt Bertha von Suttner. Det blev mycket uppskattat och vi fick med en artikel i vår lokala tidning om henne och vår sommar verksamhet. Vi har mest haft guidningar på svenska men även en del engelska guidning har förekommit, men inte alls i stor utsträckning som förr om åren.

Det har varit en del besök från Visit Värmland där man bjudit in journalister och turistsvärdar för att visa upp Björkborn och hjälpa till att marknadsföra oss. Bussresorna med framför allt pensionärer har kommit i gång igen. Vi har också haft en del från Tyskland och Österrike. Här har vi anlitat en tjej som kan guida på tyska och det har varit uppskattat.

Bröllops och festbokningar är planerade varje helg från och med 1 juni fram

till sista september. Många önskar hyra vår fina Mötesplats. En del planering och mycket städning krävs inför och efter dessa arrangemang. Några minnesstunder har vi också arrangerat under sommaren med kaffe, dryck, smörgåstårter och även varm mat.

Forskarskolan återvände till oss efter ett par års uppehåll. 60st. studenter har varit här i fem dagar på konferens, guidning, måltider och andra arrangemang. De har varit nöjda med arrangemanget och bokat in sig för nästa år redan.

Pelle öppnade upp sin bokutställning efter midsommar, Gourmand Awards. Den finns numera i laboratoriet för beskådan. Vi har hjälpt till att ha industrimuseet öppet för besökare eftersom guiderna endast kunde vara här på lördagar och söndagar samt efter bokningar. Samarbetet med teaterföreningen Lyset fortlöper, 20 föreställningar med teaterpjäsen "Peter Pan" i sommar. Vi har haft caféservering i pauserna, där vi sålt kaffe, dricka och glass. Vi märkte att det inte var så stor efterfrågan i år på serveringen.

Vid herrgården har man börjat ta bort putsen på sidan ner mot älven, tyvärr upptäcktes fukt under putsen i träkonstruktionen. Man behövde äska mer pengar och ta in en expert för att fixa detta. Detta arbete har stört vår guidning en del under sommaren eftersom arbetet nu blev fördröjt. Man fick också ta ner markiserna för att man skulle kunna arbeta med huset. De flesta av markiserna

var trasiga och behöver bytas ut. Efter en del diskussioner lovade Karlskoga kommun att stå för kostnaderna det var en fin sommarpresent. Vårt café kök har fått anmärkningar på golv, målningar och bänkar som inte uppfyller kraven för servering, men det har kommunen också lovat att åtgärda innan hösen så att vi inte behöver stänga köket. En önskan inför kommande säsonger är att vi skulle kunna få bygga ut eller komplettera med tak eller dylikt över vår uteplats, så att vi kan ta emot bussar som vill fika eller äta lunch, för om vi har bokat i Mötesplatsen har vi ingenstans att placera dessa gäster. Att sitta i industrimuseet är inget bra alternativ.

Marknadsföringen har skett genom artiklar i vår lokaltidning, Facebook,

Instagram och vår hemsida som sommarungdomarna har hjälpt till att skapa under sommaren.

Den ordinarie personalen har haft semester under juli och augusti månad, då sommar personalen trätt in och ersatt dem. En sommarfest för all personal anordnades med lekar, spel, mat, dryck och umgänge.

Vi har i år haft lite mer personal anställd eftersom vi behöver städa och plocka mer efter de stora arrangemangen i Mötesplatsen för att det ska funkade för cafét dagen efter. Men i längden tjänar vi på det att våra gäster är nöjda.

*Annelie Lyckeborn
Verksamhetschef
Nobelmuseet i Karlskoga*

Med världen som arbetsfält

Chematur Engineering utvecklar, projekterar och bygger kemianläggningar runt om i världen. Företaget ingår i koncernen Chematur Technologies med säte i Karlskoga.

**Chematur
Engineering**

www.chematur.se

Medlemsinformation, öppettider mm.

Hemsida www.nobelvannen.se

Vår ansvarige för hemsidan i styrelsen heter Olof Frisk. Du kan läsa på hemsidan det senaste som har hänt och kommer att hända

www.nobelvannen.se

Medlemsavgift för 2022

Betalas in fr.o.m. januari 2022.

Enskild medlem 180kr/år

Medlemsavgift betalas på bankgiro nr: 5967-5074.

Skriv på ditt namn, adress och e-mailadress på inbetalningen. OBS! Byter du postadress eller mailadress låt oss veta det. Skicka det till Anita Öjendal, Trestegsvägen 6, 69154 Karlskoga eller via mail anita@ojendal.se Se vidare info också på vår hemsida www.nobelvannen.se

Du får ett medlemskort med i tidning! Medlemskortet finns längst bak i tidningen. Ta med senaste tidningen när du besöker museet för att få de förmåner gäller som medlem. Du kan också klippa sista sidan efter markerad linje. Där finns ditt namn och din adress och på andra sidan finns Nobelmuseets Vänners logotype och år som medlemskortet gäller. Du kan också ta ett foto med din mobil på medlemskortet och foto på din adress på andra sidan. Välj vilket som är bäst för dig!

Gratis inträde till Nobelmuseet

Du får gå gratis till Nobelmuseet om du är medlem. Säg det bara i kassan där man köper biljetter och visa ditt medlemskort, som nu finns längst bak i tidningen med ditt namn och adress på. Du kan också ta ett foto med din mobil på medlemskortet och foto på din adress på andra sidan. Välj vilket som är bäst för dig!

Rabatterad pris på konserter på Mötesplats Alfred Nobel.

Du som är medlem i Nobelmuseets Vänner har möjlighet att gå på Konsertföreningens konserter på Mötesplats Alfred Nobel på rabatterad pris. Ordinarie biljettpriset för Vuxna 250kr, för Nobelmuseets Vänner 210kr. Ungdom 10-25 år 125kr. Barn gratis. Vilka konserter det gäller får du information på Konsertföreningens hemsida www.karlskogakonsertforeningen.se, lokaltidningen eller på vår hemsida www.nobelvannen.se. Biljetter köper du på Spångs Bokhandel Bergmanskagan 4, Karlskoga. Betala kontant eller Swish 123 691 70 41 eller på Nortic www.nortic.se. Obs! I höst 2022 finns inga konserter lagda på Nobelmuseet.

Öppettider för Nobelmuseet i Karlskoga

Fr.o.m 1 september – 30 november
samt 1 februari – 1 juni:

Museet med guidningar, öppet
lördagar och söndagar
kl. 12.00 samt kl. 13.00.

Sommaröppet

fr.o.m 1 juni – 31 augusti,
kl. 12.00 – 15.30.

Café Nobel i anslutning till Nobelmuseet i Karlskoga

Caféet finns i en underbar vacker herrgårdsmiljö i anslutning till Alfred Nobels Herrgård. Här serveras kaffe/the, dricka med bullar och kakor samt goda smörgåsar.

Café Nobel samt souvenirshopen är öppen de lördagar och söndagar som det är guidning kl.12.00 – 16.00.

Se hemsidan:

www.nobelkarlskoga.se eller ring
tel. 0586-245 245 för information.

Tandimplantat ser ut, känns och fungerar precis som naturliga tänder. På Nobel Biocare är vi mycket stolta över vårt arv från professor Brånemark som ledde fram till möjligheten att behandla tandlöshet med implantat. I mer än 60 år har patienter över hela världen blivit behandlade med våra väldokumenterade implantat som tillverkas i Karlskoga.

nobelbiocare.com

Klipp ur
och spara!

MEDLEMSKORT

Nobelmuseets vänner

2022

Kontaktinformation Nobelmuseet i Karlskoga

Björkbornsvägen 10, SE-691 33 KARLSKOGA

Tel: 0586 - 245 245

E-post: info@nobelkarlskoga.se | www.nobelkarlskoga.se

Anneli Lyckeborn

platschef 076-826 40 90, 0586-245 245

anneli.lyckeborn@nobelkarlskoga.se

Välkommen att besöka Nobelmuseets Vännerns hemsida:

www.nobelvannen.se

B

Returadress: Anita Öjendal, Trestegsvägen 6, 69154 Karlskoga

A black and white photograph showing a group of about seven people walking away from the camera down a long, brightly lit industrial corridor. The floor is highly reflective. The ceiling is high with a complex network of pipes, cables, and industrial lighting. In the background, various pieces of industrial machinery and equipment are visible.

Sveriges
teknikföretag
hittar du
i KARLSKOGA